

OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDA YAYINLANMIŞ TOPLU BİYOGRAFİ KAYNAKLARI (1)

Bülent Ağaoğlu

8.12.2018

Ahmed Refik: "Osmanlı Şeyhülislâmlarının Terâcim-i Ahvâli", İlmiye Salnamesi, İstanbul: Matbaa-i Âmire, 1334, s. 322-642.

Ahmed Resmî Efendi: Halifetü'r-rüesâ, Sefinetü'r-rüesâ, İstanbul: Takvimhane-i Âmire, 1269.

Ahmed Resmî Efendi: Halifetü'r-Rüesa, yay. Mücteba İlgürel, Recep Ahışalı, İstanbul: Enderun Yayınları, 1992.

Ahmed Resmî Efendi: Hamîletü'l-Küberâ, haz. Ahmet Nezihi Turan, İstanbul: Kitabevi, 2000.

Ahmed Resmî Efendi'nin Hamîletü'l-Küberâsı ve Müstakim-zâde Zeyli", Türk Tarih Kurumu. Belgeler, haz. Zeynep Aycibin, Sayı 26, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2002, s. 183-226.

Ahmet Rif'at: Devhatü'n-Nukabâ, Osmanlı Toplumunda Sâdât-ı Kirâm ve Nakibüleşrâflar, İnceleme-Transliterasyon-Metin, haz. Hasan Yüksel, M. Fatih Köksal, Sivas: Dilek Matbaası, 1998.

Albayrak, Sadık : Son devir Osmanlı uleması. 5 cilt. İstanbul: İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 1996.

Albayrak, Sadık, 1942- : Son devir Osmanlı uleması : (ilmiye ricalinin teracim-i ahvali). İstanbul : Medrese Yayınevi, Milli Gazete Yayınevi, 1980-1981 (Zafer Matbaası) 4c. ; 24 cm

Albayrak, Sadık: Son Devir Osmanlı Uleması, İlmiye Ricalinin Teracim-i Ahvâli, c. I-V, İstanbul: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür İşleri Daire Başkanlığı Yayını, 1996

Bouquet, Olivier, Sultanın Paşaları, 1839-1909, çev. Devrim Çetinkasap, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2016.

Bursalı Mehmet Tahir. Aydın vilayetine mensub meşayih, ulema, şuara, müverrihin ve etibbanın teracimi ahvali: Mecmua Min Nevadiril Udeba ve Asari'l- Zurafa; Divanı Hızır Azade. İzmir : Keşişyan Matbaası, 1906. 186;192;34 s.; 19 cm. [tk]

Bursalı Mehmed Tahir b.Rifat. Aydın vilayetine mensub meşayih-ulema-müverrihin ve etibbanın teracim-i ahvali / Bursalı Mahmed Tahir b.Rifat ; haz. M.Akif Erdoğan. İstanbul : Akademi Kitabevi, 1994. xı, 125 s. [tk]

Bursalı Mehmed Tahir :Osmanlı Müellifleri / Mehmed Tahir Bursalı İstanbul: Meral Yayınları; 1972 1975 3 C. [tk]

Bursalı Mehmet Tahir. Osmanlı müellifleri I-II-III: Ve Ahmed Remzi Akyürek Mifahu'l-Kütüb ve Easmi-i Muellifin Fihristi. Ankara: Bizim Büro, 2000 I-II-III. c., Değişik sayfalama.; 24 cm [tk]

Bursalı Mehmed Tâhir : Osmanlı Müellifleri. Tatçı, Mustafa (hzl.) (2003). Bizim Büro Yay..Ankara. [Teîs]

Bursalı Mehmed Tahir. Osmanlı müellifleri. İstanbul ; Matbaa-i Amire, 1333. c.1. [tk]

Bursalı Mehmed Tahir. Osmanlı müellifleri. İstanbul ; Matbaa-i Amire, 1333. c.2. [tk]

Bursalı Mehmed Tahir. Osmanlı müellifleri. İstanbul ; Matbaa-i Amire, 1333. c. 3. [tk]

Bursalı Mehmet Tahir : Osmanlılar Zamanında Yetişen Kırım Müellifleri, , Sarı, Mehmet (hzl.) (1990). KB. [Teîs]

Cemaleddin (1314/1897). Osmanlı Tarih ve Müverrihleri, İkdam Matbaası. Dersaadet. [Teîs]

Cevdet Paşa: Tezakir 1-12, yay. Cavid Baysun, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1953; Tezâkir 13-20, Ankara 1986; Tezâkir 40-Tetimme, Ankara 1967.

Çelik, Yüksel: Şeyhü'l-Vüzerâ Koca Hüsrev Paşa, II. Mahmud Devrinin Perde Arkası, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2013.

Edirneli Mecdi Efendi: Hadâikü'ş-Şekaik, İstanbul: Tab'hane-i Âmire, 1269, 528 s.

Edirneli Sehî: Tezkire-i Sehî, tâbi' ve nâşiri Âmid gazetesi sahib-i imtiyazı Mehmed Şükri, İstanbul 1325.

Emecen, Feridun M.: "Osmanlı Kronikleri ve Biyografî", İslâm Araştırmaları Dergisi, Sayı 3 (1999), s. 83-90.

Ergin, Osman Nuri: İstanbul Şehreminleri, haz. Ahmed Nezih Galitekin, İstanbul: İstanbul

Fındıklılı İsmet Efendi: Şakaik-ı Nu'maniye ve Zeyilleri: Tekmiletü'ş-Şakaik fî Hakk-ı Ehli'lHakaik, haz. Abdülkadir Özcan, İstanbul: Çağrı Yayınları, 1989, 517 s.

Hadîkatü'l-Vüzerâ ve Zeylleri: Osmanlı Sadrazamları, haz. Mehmet Arslan, İstanbul: Kitabevi, 2013.

Hâfız Hüseyin Ayvansarâyî: Vefeyât-ı Selâtîn ve Meşâhir-i Ricâl, haz. Fahri Ç. Derin, İstanbul: İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Matbaası, 1978.

Heşt Bihişt, The Tezkire by Sehi Bey, İnceleme-Tenkidli Metin-Dizin, haz. Günay Kut, Harvard University Printing Office, 1978, 423 s.

İnal, İbnülemin Mahmud Kemal: Hoş Sadâ, Son Asır Türk Musikişinasları, Maarif Basımevi, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1958.

İnal, İbnülemin Mahmud Kemal: Son Hattatlar, İstanbul: Maarif Basımevi, 1955, 840 s.

İnal, İbnülemin Mahmud Kemal: Son Sadrazamlar, c. I-IV, İstanbul: Dergâh Yayınları, 1982.

İpşirli, Mehmet: “Devhatü’l-Meşâyah”, TDV İslâm Ansiklopedisi, İstanbul 1994, IX, 229–30.

İsen, Mustafa: “Türk Edebiyatının şair tezkireleri”.

http://www.turkedebiyatilismlersozlugu.com/turkcenin_biyografi_kaynaklari.pdf

Kazasker Mehmed Hafid Efendi: Sefinetü’l-Vüzerâ, neşr. İsmet Parmaksızoğlu, İstanbul: Şirketi Mürettibiye Basımevi, 1952.

Kütükoğlu, Bekir (1994). “Son Devir Osmanlı Biyografik Kaynakları”. Vekayinüvis Makaleler. İstanbul Fetih Cemiyeti. İstanbul: s. 211–216. [Teis]

Mehmed Cemâleddin: Osmanlı Tarih ve Müverrihleri, Âyîne-i Zürefâ, haz. Mehmet Arslan, İstanbul: Kitabevi, 2003.

Mehmed Süreyya, Mehmed: Sicill-i Osmani / Mehmed Süreyya ; yayına hazırlayan: Nuri Akbayar ; eski yazıdan aktaran: Seyit Ali Kahraman -- İstanbul : Tarih Vakfı, 1996 (Numune Matbaacılık) 6 c. ; 21 cm
Mehmet Süreyya Bey: Sicill-i Osmanî Yahud Tezkire-i Meşâhir-i Osmâniyye / yay.haz. A. Aktan, A. Yuvalı ve M. Keskin. İstanbul: Sebil, 1995.

Mustafa İsen: Sehî Bey Tezkiresi, Heşt-Behişt, Ankara: Akçağ Yayınları, 1998.

Müstakımzade Süleyman Saadeddin: Devhatü’l-Meşâyah maa Zeyl, İstanbul: Çağrı Yayınları, 1978.

Müstakımzâde Süleyman Sadeddin Efendi: Tuhfe-i Hattâtîn, müellifin hayatı ve notlar: İbnülemin Mahmud Kemal Bey, İstanbul: Devlet Matbaası, 1928, 856 s.+33 s. fihrist.

“Müstakımzade’nin “Mecelletün-Nisâb” adlı eseri, İslâm dünyasında yeti şen ünlü kişilerin kısa yaşamöykülerinden oluşmaktadır. Süleyman Sadeddin Efendi’nin “Devhatü’l- Meşâyah” adlı eseri de Osmanlı şeyhülislâmları hakkın da yazılan ilk eser olup yazarı tarafından iki kez zeyli (ek) yapılmıştır. Ahmed Rifat Efendi de bir zeyil yazarak eserin tamamının tıpkıbasımını yapmış ve bu kopya “Devhatü’l-Meşâyah maa Zeyl” adıyla yayımlanmıştır (İstanbul, tarihsiz taşbaskı). Bu eser hakkında iki doktora tezinden biri Ahmet Yılmaz’ın “Müstakımzâde Süleyman Sadeddin: Hayatı, Eserleri ve Mecelletü’nNisâbı (AÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1991) adlı çalışmasıdır. İkincisi ise Muhammed İssaiman’ın “Müstakımzâde Süleyman Sa’deddin Efendi, Mecelletü’n-Nisâb: Kişi, Eser ve Yer Adlarının Açıklamalı Dizini (AÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1996)’dir. Eserin tıpkıbasımı 2000 yılında Kültür Bakanlığı tarafından yapılmıştır.”. <http://www.biyografya.com/biyografi/13735>

Nev’îzâde Ataî: Hadâiku’l-hakaik fî Tekmileti’ş-Şakaik, c. I-II, İstanbul 1268.

Ortaylı, İlber: “Türk Tarihçiliğinde Biyografi İnşası ve Biyografik Malzeme Sorunsalı”, Osmanlı’dan Cumhuriyet’e, Problemler, Araştırmalar, Tartışmalar, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1998, s. 56–63.

Osman Ağa’nın Hatıraları, Yeni Dile Çeviren M. Şevki Yazman, İstanbul: Tanyeri Yayınları, 1961

Osmânzâde Hüseyin Vassâf: Sefîne-i Evliyâ, c. I-V, haz. Mehmet Akkuş, Ali Yılmaz, İstanbul: Kitabevi, 2006.

Özcan, Abdülkadir: “eş-Şekaiku’n-Nu’maniyye”, TDV İslâm Ansiklopedisi, İstanbul 2010, c. XXXVIII, 485–486.

Pakalın, Mehmed Zeki: Son Sadrâzamlar ve Başvekiller, c. I–V, İstanbul: Ahmet Sait Matbaası, 1940–1948.

Sarıyıldız, Gülden: Sicill-i Ahvâl Komisyonu’nun Kuruluşu ve İşlevi (1879–1909), İstanbul: Der Yayınları, 2004.

Sicill-i Ahval. https://www.google.com/search?newwindow=1&ei=Mk-BXNnWO4OfmwWqgo7gDQ&q=Sicill-i+Ahval&oq=Sicill-i+Ahval&gs_l=psy-ab.12...0.0..35617...0.0..0.0.....0.....gws-wiz.B3kgcOeaDeE

Süllemü'l-vüsûl ilâ tabakâti'l-fuhûl. / Hacı Halife Mustafa b. Abdullah Kâtib Çelebi, 1067/1657 ; tahkik Mahmud Abdülkadir el-Arnaut ; tetkik Sâlih Sadavi Salih ; i'dadü'l-feharis Selahaddin Uygur. -- İstanbul : Ma'hedü'l-Buhus ve'd-Dirasati'l-Arabiyye ; İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA), 2010. 1. c. (421, XLIX s.) ; 29 cm.

Süllemü'l-vüsûl ilâ tabakâti'l-fuhûl. / Hacı Halife Mustafa b. Abdullah Kâtib Çelebi, 1067/1657 ; tahkik Mahmud Abdülkadir el-Arnaut ; tetkik Sâlih Sadavi Salih ; i'dadü'l-feharis Selahaddin Uygur. -- İstanbul : Ma'hedü'l-Buhus ve'd-Dirasati'l-Arabiyye ; İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA), 2010. 2. c. (439 s.) ; 29 cm.

Süllemü'l-vüsûl ilâ tabakâti'l-fuhûl. / Hacı Halife Mustafa b. Abdullah Kâtib Çelebi, 1067/1657 ; tahkik Mahmud Abdülkadir el-Arnaut ; tetkik Sâlih Sadavi Salih ; i'dadü'l-feharis Selahaddin Uygur. -- İstanbul : Ma'hedü'l-Buhus ve'd-Dirasati'l-Arabiyye ; İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA), 2010. 3. c. (473 s.) ; 29 cm.

Süllemü'l-vüsûl ilâ tabakâti'l-fuhûl. / Hacı Halife Mustafa b. Abdullah Kâtib Çelebi, 1067/1657 ; tahkik Mahmud Abdülkadir el-Arnaut ; tetkik Sâlih Sadavi Salih ; i'dadü'l-feharis Selahaddin Uygur. -- İstanbul : Ma'hedü'l-Buhus ve'd-Dirasati'l-Arabiyye ; İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA), 2010. 4. c. (485 s.) ; 29 cm.

Süllemü'l-vüsûl ilâ tabakâti'l-fuhûl. / Hacı Halife Mustafa b. Abdullah Kâtib Çelebi, 1067/1657 ; tahkik Mahmud Abdülkadir el-Arnaut ; tetkik Sâlih Sadavi Salih ; i'dadü'l-feharis Selahaddin Uygur. -- İstanbul : Ma'hedü'l-Buhus ve'd-Dirasati'l-Arabiyye ; İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA), 2010. 5. c. (489 s.) ; 29 cm.

Şentürk, M. Hüdei: “Şeyh Mehmed Murâd-ı Nakşibendî ve ‘Vekayi’-nâme’si”, İstanbul Araştırmaları, İstanbul 1997, I, 17–62.

Şeyhî Mehmed Efendi: Şakaik-ı Nu’maniye ve Zeyilleri: Vekayi’ü'l-Fudalâ I, c. III, haz. Abdülkadir Özcan, İstanbul: Çağrı Yayınları, 1989, 720 s.; Şakaik-ı Nu’maniye ve

Taşköprülüzade Ahmet Efendi, 1495–1561: Osmanlı Bilginleri / Taşköprülüzâde ; çev. Muharrem Tan. İstanbul : İz Yayıncılık, 2007. 408 s. : res. (bzs. rnk.) ; 30 cm.

Taşköprüzade, İsmeddin Ahmed, 1495–1561: Şakaik-ı Numaniye ve zeyilleri / by İsmeddin Ahmed Taşköprüzade; translated by Edirneli Mecdi Mehmed, Şeyhi Mehmed and Fındıklılı İsmet; edited by Abdülkadir Özcan. İstanbul: Çağrı Yayınları, 1989. 5 v.; 24 cm. [ircicaktp]

Terzioğlu, Derin: “Tarihi İnsanlı Yazmak: Bir Tarih Anlatı Türü Olarak Biyografi ve Osmanlı Tarihyazıcılığı”, Cogito, Selçuklular, Sayı 29 (Güz 2001), s. 284–296.

Türk edebiyatı isimler sözlüğü. <http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com/>

http://www.isam.org.tr/documents/_dosyalar/_pdfler/osmanli_arastirmalari_dergisi/osmanli_sy50/2017_50_07_akyildiz.pdf

http://www.toplukatalog.gov.tr/index.php?_f=1&the_page=1&cwid=2&keyword=%22osmanl%C4%B1+biyografi%22&tokat_search_field=6&order=0&command=Tara#alt

http://www.toplukatalog.gov.tr/index.php?_f=1&the_page=&cwid=2&keyword=osmanl%C4%B1+biyografi&tokat_search_field=1&order=0&command=Tara#alt

http://www.toplukatalog.gov.tr/index.php?_f=1&the_page=1&cwid=2&keyword=osmanl%C4%B1+biyografi&tokat_search_field=6&order=0&command=Tara#alt

http://sobiad.odu.edu.tr/files/cilt3/cilt3sayi6_pdf/yadi_ahmet.pdf

http://www.isam.org.tr/documents/_dosyalar/_pdfler/osmanli_arastirmalari_dergisi/osmanli_sy50/2017_50_07_akyildiz.pdf

<https://www.evrensel.net/haber/203697/osmanli-biyografi-kaynaklari-sempozyumu>

-----,

Kısaltmalar;

[Teİs]: Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü

[Tk]: Toplu Katalog